

מקל וגזר: מודל תקציבי לתוכנית עבודה בבטיחות המטופל וניהול סיכונים

פרופ' יעקב דרייזר, רנית ג'רסי, הילה בר-ניב, ד"ר אבינעם פירוגובסקי

חטיבת בתי חולים, ההנהלה הראשית, כללית

מטרות

- ✓ קידום נושאי ליבה בבטיחות הטיפול ובניהול סיכונים
- ✓ הגדרת מדדים אחידים
- ✓ עידוד מנהלים להשקיע זמן ומאמץ בתחום

רקע

מזה שני עשורים מפעילה כללית מודל תמרוץ כלכלי בבטיחות המטופל ובניהול סיכונים לבתי החולים. הנושאים במודל נקבעים לפי יעדי הארגון ע"י ההנהלה יחד עם היחידות המוסדיות. בתוכנית יעדים כמותיים המותאמים לגודל ביה"ח וחשיפתו לסיכון. הנהלות בתי החולים פועלות לקבלת התגמול הכלכלי המרבי האפשרי.

שיטות

בניית מודל כלכלי
לתגמול בתי החולים

בנייה והטמעה של
תכנית עבודה שנתית
המבוססת על יעדים
כמותיים

עדכון הנושאים המודל
לפי תנאי הסביבה
המשתנים

מעקב שוטף אחר
עמידה ביעדים

תוצאות

- ✓ משנת 2005 מופעלת תכנית העבודה המלווה במודל תקציבי בבתי החולים הכלליים. בשנת 2009 הוטמע מודל דומה בקהילה ומשנת 2014 גם בבתי החולים המיוחדים של כללית. הטמעת התכנית המכילה מודל כלכלי הביאה למעורבות פעילה של מנהלי בתי החולים, והתוצאה היא שיפור משמעותי בנושאים מרכזיים.
- ✓ בשנת 2022 עודכן מודל התמרוץ על ידי שקלול גודל בית החולים וחשיפתו לסיכון מבחינת פעילות בתחום הלידות, פגים, קבלות למלר"ד, פעולות בגנטיקה ובפתולוגיה. כל מוסד יכול לצבור עד 100 נקודות כציון שנת.
- ✓ המוסדות מציגים את ביצוע התוכנית אחת לשנה ומקבלים ציון על פי העמידה בתוכנית.
- ✓ נושאים עיקריים בתוכנית העבודה: דיווח על אירועים חריגים ועל כמעט טעות באתרים בסיכון גבוה, סיורי בטיחות, ועדות בקרה ואיכות, יישום המלצות של ועדות בדיקה, הכשרת צוותים בבטיחות המטופל, איסוף נתונים לגבי כשל באבחון שימוש ב"טריגר טול". לכל אחד מהנושאים יש יעד כמותי.
- ✓ המודל גרם לעליה ניכרת בדיווחים על אירוע וכמעט אירוע, וללמידה משמעותית כתוצאה מאיסוף נתונים של כשל באבחון. בתי החולים מבצעים עשרות סיורי בטיחות בשנה ברחבי בתי החולים, נצפתה עלייה בפעילות ועדות בקרה ואיכות, שחלקן עוסק בנושאים מרכזיים: ניתוח קיסרי בהול, הסכמה מדעת, טיפול בתוצאות בדיקות המתקבלות לאחר השחרור.
- ✓ הפעלת המודל הביאה במשך השנים לעליית שיעור העמידה ביעדים בבתי החולים ולמרכיב "תחרות" בין הנהלות בתי"ח.

מסקנה

הטמעת תוכנית עבודה אחידה הגבירה את תשומת לב הניהולית לנושא, לתכנון שנתי, לבקרה פנים ארגונית, סטנדרטיזציה של תהליכים וקידום משמעותי של בטיחות הטיפול.